

Informatika (ISCED 2)

Názov predmetu	Informatika
Škola	Základná škola Makov
Stupeň vzdelania	ISCED 2A
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. Ciele predmetu

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.

- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

3. Metódy a formy

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania)
- porovnávanie, t.j. synkritický postup (zisťovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)

- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina v počítačovej učebni, práca s počítačom
- vyučovacia hodina v učebni s interaktívnou tabuľou
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním informatiky

Poznávacia (kognitívna)	Informačno-komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, vyhľadať, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové rozhodnutia.	Regulovať svoje správanie.
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.	Osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho vzdelávania.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Uplatňovať kritické myslenie.	Používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.	Dokázať si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy.
Dokázať spoznávať v jednotlivých riešeniach klady a zápory a uvedomovať si potrebu zvažovania úrovne rizika.	Vytvárať jednoduché tabuľky a grafy, pracovať v jednoduchom grafickom prostredí.	Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.	Dokázať kriticky hodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využiť.
Myslieť tvorivo a uplatniť výsledky.	Vedieť nahrávať a prehrávať zvuky a videá.		

4. Učebné osnovy

Učebnými osnovami školy v predmete **informatika v 5., 6. a 7. ročníku** sú vzdelávacie štandardy inovovaného ŠVP. Dostupné na

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/informatika_nsv_2014.pdf

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Predmet	Informatka
Ročník	piaty
Časová dotácia	1 h / týždenne , 33 h/ ročne

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických okruhov:

Tematické okruhy:

- Softvér a hardvér4h
 - Informačná spoločnosť5h
 - Komunikácia a spolupráca..... 7h
 - Reprezentácie a nástroje12h
 - Algoritmické riešenie problémov..... 5h
- 33h

Učebné zdroje : <https://www.akademiaalexandra.sk/>

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Predmet	Informatka
Ročník	šiesty
Časová dotácia	1 h / týždenne , 33 h/ ročne

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických okruhov:

Tematické okruhy:

- Softvér a hardvér0h
 - Informačná spoločnosť3h
 - Komunikácia a spolupráca..... ..5h
 - Reprezentácie a nástroje15h
 - Algoritmické riešenie problémov..... 10h
- 33h

Učebné zdroje : <https://www.akademiaalexandra.sk/>

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Predmet	Informatka
Ročník	siedmy
Časová dotácia	1 h / týždenne , 33 h/ ročne

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických okruhov:

Tematické okruhy:

- Softvér a hardvér1h
- Informačná spoločnosť2h
- Komunikácia a spolupráca..... 2h
- Reprezentácie a nástroje17h
- Algoritmické riešenie problémov.....11h
33h

Učebné zdroje : <https://www.akademiaalexandra.sk/>

predmet	INFORMATIKA
ročník	ôsmy
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

<u>Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:</u>	8.ročník	9.ročník
Informácie okolo nás	24	9
Komunikácia prostredníctvom IKT	4	10
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie		12
Princípy fungovania IKT	0	1
Informačná spoločnosť	2	1
	33	33

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	24	Word – úprava dokumentu (číslovanie strán, vkladanie dátumu, register, obsah), hromadná korešpondencia. Projekt vo Worde. Excel - základné funkcie, filter, obrázky, grafy, prepojenie dvoch tabuliek, súborov. Projekt v exceli. Powerpoint – základné vlastnosti, jednoduchá prezentácia, prechod snímkov, animácia, úprava prezentácie, úprava grafiky, práca s textom, kreslenie a animácie. Powerpoint – vlastná prezentácia. GIMP /LOGOMOTION– popis programu a prostredia, základné operácie s programom, práca s výberom, kreslenie v programe, transformácia obrázku, úprava obrázkov. Google Earth.	Vytvoriť, editovať a uložiť zložitý textový dokument programu Word s využitím rôznych veľkostí, rezov a typov písma, vkladáním obrázkov, klipartov a Wordartov, tabuliek, stĺpcov, špeciálnych symbolov, číslovania strán, vytvorenia obsahu dokumentu. Adresovať textový document viacerým adresátom s využitím funkcie hromadnej korešpondencie. Vytvoriť, editovať a uložiť zložitejší tabuľkový document s využitím základných funkcií, grafov a prepojenia viacerých listov tabuľky. Používať grafický editor GIMP na tvorbu vlastných obrázkov, na úpravu už existujúcich obrázkov a fotografií. Vyhľadať konkrétne miesto na mape sveta Google Earth. Zistiť GPS súradnice konkrétneho miesta. Prepínať režimy máp.
Informačná spoločnosť	2	Pravidlá bezpečného správania sa v počítačovej učebni. Potreba informatického vzdelávania sa ako súčasť modernej výchovy človeka. Legálny a nelegálny software. Licencie programov. Open source systémy.	Poznať pravidlá správania sa v PC učebni. Poznať využitie IKT v bežnom živote a znalostnej spoločnosti. Poznať riziko počítačovej kriminality a jej dopady. Poznať supne licencií programov.
Komunikácia prostredníctvom IKT	4	Google Translator - jednoduchý prekladač Google Maps Google Earth - mapy na internete Skype 5.5 - nástroj na internetové telefonovanie	-vie pracovať s prekladačom - vie pracovať s mapami, vyhľadávať miesta, trasy pohybu - Vie telefonovať pomocou skype

Princípy fungovania IKT	0		
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	3	Programovací jazyk, príkaz, algoritmus	- Pozná jednoduché príkazy, pravidlá zápisu a cykly, základné príkazy programu Imagine, správne zapísať algoritmus príkazov

KOMPETENCIE

- vytvára a upravuje zložité textové dokumenty
- vytvára a upravuje zložitejšie tabuľkové dokumenty
- vytvára a upravuje jednoduché prezentácie v Powerpointe
- ovláda základy práce s grafickým editorom GIMP
- pracuje s mapami Google Earh
- pozná riziká počítačovej kriminality a ich dopady
- vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny software
- uvedomuje si dôležitosť využívania IKT v rôznych oblastiach spoločenského aj súkromného života
- uvedomuje si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

predmet	INFORMATIKA
ročník	deviaty
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	9	Powerpoint – zvuky, videá, zložitejšie prezentácie. Powerpoint – vlastná prezentácia. Texty v obrázkoch. Úprava fotografie. Koláž. Fotografie – sťahovanie z fotoaparátu, mobilu, hromadná úprava veľkosti pre web. Fotoalbumy. Zvuk a video. MS Office Word MS Office Excel prieskum, hypotéza, graf, tabuľka, štatistické funkcie (sum, max, average, count)	Vytvoriť, editovať a uložiť zložitejšiu prezentáciu v Powerpointe, aj s použitím zvukov a videí. Upravovať fotografie. Sťahovať fotografie z mobile, fotoaparátu. Vytvoriť vlastný fotoalbum na webe. -Vie realizovať jednoduchý prieskum v svojej triede, sformulovať hypotézu, vyhodnotiť odpovede, zobraziť pomocou tabuliek a grafov
Princípy fungovania IKT	1	Archivácia dát, komprimovanie Adresa, doména, IP, http, ftp, smtp	-Logicky triediť data na disku a externých pamäťových médiách. Archivovať data na pamäťové media, komprimovať data pomocou ZIP a RAR metód komprimácie. - pozná základné princípy fungovania internetu
Informačná spoločnosť	1	Pravidlá bezpečného správania sa v počítačovej učebni. Potreba informatického vzdelávania sa ako súčasť modernej výchovy človeka. Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu, autorské práva, licencie	Poznať pravidlá správania sa v PC učebni. Poznať využitie IKT v bežnom živote a znalostnej spoločnosti. Rozlíšiť voľne šíriteľné obrázky a texty na internete od obrázkov a textov s copyrightom. Poznať riziko počítačovej kriminality a jej dopady.
Komunikácia prostredníctvom	10	Legálnosť používania obrázkov	vie získať potrebné informácie, vie sa zaregistrovať na freewebe, tvorí

IKT		a textov z internetu, - Vyhľadávanie užitočných informácií pomocou chatu a z diskusných fór a blogov, ktoré su zamerané na boj proti fajčeniu - freeweb, nástroje na tvorbu vlastnej webstránky, zadanie projektu práca s freewebom - práca s favicon generátorom možnosti využitia virtuálnej triedy. -nástroje pre úpravu videa, filmu zadanie projektu, práca s ľubovoľným programom na tvorbe dokumentu	vlastnú webovú stránku, vie vytvoriť webstránku pre svoju triedu, ikonku pri adrese vlastnej webovej stránky – favicon--- zaregistruje sa na serveriwww.spoluziaci.sk - vie hľadať spolužiakov, vytvoriť skupinu na sociálnej sieti -- vytvorí a upraví krátke video alebo film, - vytvorí dokument o zaujímavej novinke z o sveta vedy a techniky IT, prípadne nové zistenia z enviromentálnej oblasti
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	12	Imagine programovací jazyk, príkaz, algoritmus, procedúra, cyklus, Parametre, premenná Hodnota, priradenie Riešenie problému vlastné tlačidlo, obrázok do pozadia stránky Kartičky postup tvorby jednoduchej hry Kartičky práca s nástrojmi kartičkového programu Kartičky postup tvorby jednoduchej hry vo vylepšenej verzii programu Kartičky práca s nástrojmi kartičkového programu	- demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zapamätávanie výpočtov do premenných, zoskupovanie častí riešenia do procedúr - dokáže porovnať čas trvania rôznych riešení problému - vytvorí jednoduchú hru v Imagine - vytvorí jednoduchú matematickú úlohu - vie vytvoriť jednoduchú hru s grafickým alebo zvukovým výstupom - vytvorí jednoduchú enviromentálnu úlohu

KOMPETENCIE

- vytvára a upravuje zložitejšie prezentácie v Powerpointe
- upravuje obrázky, aj pre ich zdieľanie na internete
- sťahuje dáta z digitálneho fotoaparátu, z mobilu do počítača
- vytvorí si svoj album na webe

- vytvorí jednoduchú web stránku
- ovláda zásady prehľadného umiestňovania súborov a priečinkov na disku
- archivuje a komprimuje dáta
- vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny software
- uvedomuje si dôležitosť využívania IKT v rôznych oblastiach spoločenského aj súkromného života
- uvedomuje si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Mulikultúrna výchova	Umenie a estetické hodnoty	Rozvíjať estetické vnímanie	Estetické vnímanie	Kultúra prejavu	Netiket a	Informačná spoločnosť	Praktické aktivity s internetom
Dopravná výchova	Bezpečné správanie sa na ceste.	Poznať základné zásady bezpečného správania sa na ceste.	Bezpečné správanie sa na ceste	Zásady bezpečného správania sa na ceste	Word – informačný materiál	Informácie okolo nás	Projektové vyučovanie
Regionálna a výchova	Príslušnosť k regiónu	Rozvoj citu ku krásam svojho regiónu	Môj rodný kraj	Prírodné krásy regiónu	Neinteraktívna komunikácia	Komunikácia prostredníctvom IKT	Skupinová práca

6. UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Blaho, A. a Salanci, L.: Tvorivá informatika
- Blaho, A. a Salanci, L.: Tvorivá informatika
- Varga, M. a Hrušecká, A.: Tvorivá informatika

Didaktická technika

- počítače s pripojením na internet
- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
-

Materiálne výučbové prostriedky

- skener
- tlačiareň
- digitálny fotoaparát
- čítačka pamäťových kariet
- USB kľúčik
- mobilný telefón

Ďalšie zdroje

internet: Web stránky:

Textáčík, www.Kerpoof.com, www.rexik.zozmam.sk, www.infovekacik.sk, www.bublina.sk,
www.alik.cz, www.fifik.sk, www.onlinehry.sk, www.smejo.info.sk,
www.bezpecnenainternete.sk, www.ovce.sk, www.ovecky.sk, www.zodpovedne.sk,
www.zachranari.sk, www.autoskolak.sk, www.duplo.lego.com

- pripravené prezentácie
- pracovné listy

7. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie predmetu sa bude riadiť platnou legislatívou a vnútornými usmerneniami školy. Žiaci budú hodnotení priebežne a výsledné hodnotenie bude sumatívne a bude zohľadňovať individuálne napredovanie žiaka.

Povinná časť hodnotenia:

1. Preukázanie zručností v práci s textovým dokumentom – aspoň 1-krát
2. Preukázanie zručností v práci s grafickým editorom –aspoň 1- krát
3. Preukázanie zručností v práci s internetom – aspoň 1 –krát
4. Tvorba programu v detskom programovacom prostredí –aspoň 1 – krát

5. Preukázanie zručností s využitím viacerých nástrojov pri spracovaní záverečného projektu – aspoň 1-krát
6. Preukázanie zručností samostatnej práce s počítačom a so súbormi
- 7. Projektová práca- 1 krát za každý polrok, vybraná z ťažiskového učiva, prípadne podľa výberu vyučujúceho**

Voliteľná časť:

1. domáce úlohy – riešenie a odosielanie učiteľovi najmä v elektronickej forme
2. príprava na hodinu – vyskúšanie a objavenie iných postupov, ako prezentovaných na vyučovacej hodine a ich vysvetlenie pred triedou
3. práca na hodine – tvorivosť, aktivita

Hodnotenie stupnica:

- 1: do 90%
- 2: do 75%
- 3: do 50%
- 4: do 25%
- motivačné hodnotenie: známковaná aktivita žiakov známkou výborný za výnimočnú prácu